

[Bertel Dahlgaard.]

virkelige Tvivlstilfælde kan blive prøvet ved en højere Instans.

Tilbage har jeg endnu at omtale Straffelovstillæggets Bestemmelser om midlertidigt at indføre Dødsstraf for de allervordeste Forbrydelser. Dette, at ogsaa denne Bestemmelse er midlertidig, tager jeg som Udtryk for, at den høje Regering er enig i, at det danske Samfund ikke skal vende tilbage til Dødsstraf som et normalt Led i Straffelovgivningen. Men til selve Spørgsmaalet Dødsstraf knytter der sig, som alle ved, særlige Følelser og Stemninger i Befolkningen.

Spørgsmaalet Dødsstraf er for mange Mennesker et Samvittighedsspørgsmaal. Mange af de bedste Kvinder og Mænd i vort Folk har den Livsanskuelse, at Dødsstraffen er Fuldbrydelsen af en Dom, der ikke tilkommer Mennesker. Jeg ved mange, hvem Begivenhederne her i Landet i det sidste Aar paa dette Punkt har hensat i en Samvittighedskrise. Nogle har gennem denne Krise holdt fast ved deres Anskuelse, andre har ud fra Bestialiteten i enkelte af de Handlinger, vi har været Vidne til, fundet Hvile i den Tanke, at saa ufattelige Forbrydelser kun kan sones med Døden.

Jeg er sikker paa, at Rigsdagen afspejler ogsaa paa dette Omraade Befolkningen, og jeg haaber, at intet Parti her vil lægge noget Tryk paa sine Medlemmer. For mit Parti er dette en Selvfølge, og det er mig bekendt, at der er Medlemmer i mit Parti, som ikke vil kunne stemme for Dødsstraffen.

Jeg skal endnu over for den højtærede Justitsminister omtale et Forhold, som har en vis Tilknytning til dette Lovforslag. Det har ikke kunnet undgaas, at der under Begivenhederne efter 5. Maj har maattet ske beklagelige Fejltagelser i Forbindelse med de mange Anholdelser, og her maa vi erindre, at jo stærkere Befolkningens Fordømmelse af de skyldige er, des stærkere og mere ubarmhertigt rammer en Anholdelse den uskyldige. Det er ikke for meget sagt, at en saadan Anholdelse kan være afgørende for vedkommendes hele Velfærd for lang Tid og kan medføre store personlige Lidelser. Derfor har Samfundet en Pligt til bedst muligt at raade Bod herpaa, og jeg vilde gerne spørge den højtærede Justitsminister, om han ikke har overvejet, under hvilken Form der kan gives de paagældende Oprensning.

Der er et andet Spørgsmaal, som det ogsaa vil være naturligt at berøre over for Regeringen. Under den offentlige Diskussion

om Besættelsesaarene drøftes ganske naturligt ogsaa Begivenhederne omkring den 9. April 1940 og det Ansvar af den ene eller anden Karakter, som Personer i fremtrædende Stillinger maatte have i denne Forbindelse. Det forekommer mig, at alle maa være interesserede i, at der i størst muligt Omfang over for Befolkningen finder en Klarlæggelse Sted af alt, hvad der knytter sig til disse Begivenheder. I denne Forbindelse maa det ogsaa erindres, at der snart maa finde almindeligt Valg Sted til Rigsdagen, og jeg for min Del haaber, at Regeringen sigter mod et saadant Valg snarest muligt. Men forinden har Befolkningen Krav paa, at alt, hvad der endnu maatte være dunkelt fra disse Aar, hvor den offentlige Diskussion har været umuliggjort, kommer til at ligge i fuldt Dagslys. Jeg vil derfor gerne spørge den højtærede Statsminister, om Regeringen ikke agter at foranledige, at der skabes et Forum for en saadan Klarlæggelse.

Jeg skal da anbefale disse Lovforslag til videre velvillig Behandling, idet jeg udtrykker Haabet om, at Folketinget meget hurtigt maa kunne gøre sit Arbejde færdigt. Jeg tror, det maa være os magtpaaliggende, at vort Folk, saa hurtigt som Hensynet til en forsvarlig Retspleje gør det muligt, kommer igennem denne Rettergangstid.

Der falder i disse Dage ofte Udtalelser, der maa opfattes, som om den drivende Kraft i denne Retsforfølgning er Hævnfølelsen. Men det er vist en Livets Lære, at selve Hævnen aldrig giver hverken det enkelte Menneske eller et Samfund Værdier, der kan leves paa. Derfor vil jeg haabe, at det Grundsyn maa sejre, at denne Lovgivning ikke er Samfundets Hævn, men Samfundets nødvendige Reaktion mod Retskrænkelse, der har ramt det danske Folk dybere end maaske nogen tidligere Begivenhed i vor Historie, at denne Lovgivning er Folkets endelige Opgør med den Smitte, der søgte at trænge sig ind i den danske Folkekarakter. Sejrer dette Grundsyn, da vil denne Straffens Tid vel ikke efterlade sig lyse Minder, thi Følgerne af dette indre Opgør vil fortsat kaste sine Slagskygger paa vor Vej, men da vil vi fortsat ligesom i Krigens Aar alle kunne samles til Værn om den nordiske Kultur, der har givet os vor Anseelse blandt Folkene.

Jens Johannes Hansen: Det foreliggende Lovforslag ventes med Utaalmodighed af Befolkningen, en Række Ting vidner derom. Vi kan i Pressen daglig læse om de Beslutninger, som træffes i de faglige